

*Войнарівський М. М.,
кандидат юридичних наук,
суддя
Миколаївського районного суду*

АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКІ САНКЦІЇ В НІМЕЦЬКОМУ КОМЕРЦІЙНОМУ ПРАВІ

Анотація. У статті розглядається досвід закріплення адміністративно-господарських санкцій в німецькому комерційному праві.

Зроблено висновок, адміністративно-господарські санкції в нормах Німецького комерційного кодексу широко представлені на усіх рівнях правових положень, що мають на меті забезпечити реєстраційні процедури, порядок публічної звітності компаній, запобігання легалізації брудних коштів, легальних розрахунків та конкурентної політики держави. У сукупності ці норми модифікують норми комерційного права з приватно-правового на комплексне правове утворення. Хоча німецькі законодавці не роблять кваліфікаційні розмежування між адміністративно-господарськими санкціями та іншими адміністративними санкціями, але це не виключає дослідження відповідного досвіду з урахуванням українських підходів до виділення адміністративно-господарських санкцій. Вагомим чинником насичення комерційного права Німеччини публічно-правовим санкціями виступає, передовсім, вплив публічно-правових вимог законодавства ЄС.

Встановлено, що система адміністративно-господарських санкцій у Німеччині не зосереджується суто на Комерційному кодексі – Закон про адміністративні правопорушення деталізує ці положення та регулює процедурні питання порядку застосування санкцій та повноважень відповідних органів. Формується логічна структура по типу «умова застосування санкцій та мета санкції відповідно до загального типу поведінки суб'єкта господарювання – в кодексі» – «зміст санкції та/або порядок її застосування – в Законі». Звертається увага на те, що відсильні норми щодо санкцій в німецьких законах супроводжуються не абстрактними відсиланнями до законодавства, як це переважно має місце в Україні, а містить посилання на конкретні назви законодавчих актів. Це сприяє праворозумінню та формує зв'язок між законодавчими актами, що корисно не лише для системного їх сприйняття, але й для вдосконалення.

Обґрунтовано наявність в німецькому законодавстві прямого зв'язку між фактом притягнення до адміністративної відповідальності посадової особи господарюючого суб'єкта та підставами накладення адміністративних штрафів на юридичну особу за порушення правил ведення бізнесу. Констатовано, що накладення адміністративно-господарських санкцій за німецьким законодавством значною мірою відрізняється від українського підходу до цього питання наявністю конкретизованих вимог до вини органу юридичної особи як підстави накладення штрафних санкцій на суб'єкта господарювання. Такий підхід ускладнює застосування адміністративно-господарських санкцій, а тому його запозичення в Україні на цьому етапі розвитку держави визнано недоцільним.

Ключові слова: комерційне право Німеччини, адміністративно-господарські санкції, адміністративні правопорушення юридичних осіб, адміністративні штрафи, господарські санкції.

Постановка проблеми. Євроінтеграційні прагнення України та потреби забезпечення публічного порядку у сфері господарювання під час війни, особливо гостро ставлять питання перед вітчизняною правовою наукою щодо дослідження європейського досвіду публічно-правового регулювання господарської сфери з усіма його проблемами та перевагами, аби проводити економіко-правові реформи в Україні. Вже перше наближення до дослідження такого законодавства переконує у розмаїтті підходів до правового регулювання економіки за наявності інтегруючої дії права ЄС, яке, будучи публічним за змістом, наочно орієнтує на тому, що західне комерційне законодавство не може бути представлене як суто приватне. Хоча саме остання теза зустрічається у висловлюваннях окремих вітчизняних науковців-юристів, виявляючи суперечність з огляду на реальний зміст актів зарубіжного законодавства, присвяченого регулюванню комерційної діяльності. Не є винятком й законодавство Німеччини, що є провідною країною на європейських теренах в економіко-правовому сенсі. Це обумовлює інтерес до того, якими саме публічно-правовими засобами забезпечується функціонування та розвиток господарських відносин у Німеччині із метою імплементації відповідного позитивного досвіду в українське право.

Стан дослідження. Питання зарубіжного досвіду регулювання комерційної діяльності в зарубіжних країнах розглядали у своїх роботах такі вітчизняні вчені, як В.К. Мамутов та О.О. Чувпило [1], О.П. Подцерковний [2] та деякі інші. Спеціальним господарсько-правовим дослідженням права Німеччини присвятили свої роботи, зокрема, Є.О. Заруднев – щодо правового статусу суб'єктів господарювання у праві ФРН [3], Н.М. Дятленко – щодо посилення посилення публічно-правового регулювання в ФРН [4], А.Г. Бобкова щодо речових прав на державне майно у Німеччині [5] тощо. Разом із тим, питання закріплення та застосування адміністративно-господарських санкцій за господарським законодавством Німеччини у вітчизняній науці не аналізувалося.

Метою статті є дослідження досвіду закріплення та застосування адміністративно-господарських санкцій за господарським та пов'язаним із ним законодавством Німеччини.

Виклад основного матеріалу. Комерційний кодекс Німеччини (Handelsgesetzbuch – HGB) [6] здебільшого кваліфікується частиною приватного права [7, с. 6; 8]. Багато у чому така кваліфікація обумовлена традиціями, що беруть свій початок

з середини XIX століття у німецькому правознавстві. Адже, дійсно, на момент свого прийняття, Німецький комерційний кодекс, що увібрав у себе велику кількість норм Загального німецького комерційного кодексу (ADHGB) 1861 р., мав досить обмежену кількість публічно-правових норм та містив спеціальні положення щодо регулювання комерційних відносин по відношенню до Цивільного кодексу Німеччини.

Разом із тим початок XX століття завдяки багатьом кризовим явищам в економіці та збільшенню втручання держави в економіку ознаменував собою зміни у змістовному наповненні правового регулювання економіки. Як відмічають дослідники німецького та австрійського права, «[п]ерша світова війна стала величезним переломним моментом: з одного боку, обумовила функціонування промисловості озброєнь під час війни, з другого боку, – забезпечення фронту і населення товарами повсякденного попиту, з третього, потребувала комплексних заходів господарського управління з боку держави, які унеможлилювали вільну діяльність суб'єктів господарювання в багатьох сферах» [9, s. 17]. По суті, йшлося про масштабне доповнення комерційного права Німеччини (та Австрії), поряд із приватно-правовими положеннями, тими нормами, що вважаються публічно-правовими. Йдеться про реєстраційні, облікові, контрольно-наглядові, конкуренційні та інші публічні вимоги до здійснення господарської діяльності комерсантів. У цьому контексті німецькі юристи почали виділяти публічне комерційне право (*öffentliche Wirtschaftsrecht*), хоча й зауважують на певну умовність відповідного виокремлення в сучасних умовах. Адже загалом комерційне право почали називати таким, що включає в себе сукупність усіх приватноправових, публічно-правових і кримінально-правових норм і заходів, за допомогою яких держава впливає на правові відносини між людьми, що беруть участь в економічному житті, і по відношенню до держави» [10].

В останні десятиліття законодавство ЄС значною мірою впливає не те, що Німецький Комерційний кодекс доповнюється положеннями про адміністративні штрафи, які накладаються на суб'єктів господарювання за ті чи інші порушення правил ведення бізнесу. Наприклад, положення § 104a «Штрафне регулювання», що встановлює адміністративні санкції у вигляді штрафу до 200 тис. євро на порушників порядку звітності, додане законом про імплементацію Директиви 2004/109/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2004 року про гармонізацію вимог щодо прозорості щодо інформації про емітентів, чий цінні папери допущені до торгів на регульованому ринку, та про внесення змін до неї Директива 2001/34/ЄС (Закон про імплементацію Директиви про прозорість – (*Transparenzrichtlinie-Umsetzungsgesetz – TUG*) від 5 січня 2007 р. [11].

Загалом, на думку Штобера, публічне господарське право Німеччини «встановлює правовідносини учасників економічного життя з державою. Воно має орієнтуватися на забезпечення економічного благополуччя суспільства, досягнення народногосподарського балансу та соціальної справедливості, постійно зіставляючи, зважуючи та компенсуючи різноманітні приватні та публічні інтереси. Отже, господарсько-адміністративне право превалює над свободами, що випливають із приватного господарського права, і модифікує їх.» [12, с. 13]. Цей підхід обумовлює наявність адміністративно-господарських санкцій у змісті публічного господарського права Німеччини,

адже неможливо уявити собі формування управлінської складової державного впливу на економіку без наявності заходів публічного впливу на відповідні відносини.

Німецький Комерційний кодекс підтверджує цю тезу у багатьох положеннях. Наприклад, § 14 НКК передбачає, що «будь-кого, хто не виконує свого обов'язку щодо реєстрації або подання документів до комерційного реєстру, суд зобов'язує зробити це шляхом накладення штрафу. Окремий штраф не може перевищувати п'яти тисяч євро».

Звертає на себе увагу, що система адміністративно-господарських санкцій у Німеччині не зосереджується суто на Комерційному кодексі. НКК виступає стрижневим актом, що формує зв'язок між різноманітними актами, які встановлюють диспозиції санкцій, які накладаються на суб'єктів господарювання, та відповідним порядком їх застосування на підставі бланкетних відсилань до інших законодавчих актів. Наприклад, § 334n НКК «Положення про покарання та штрафи» 2-го розділу «Додаткові положення для корпорацій (акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з обмеженою відповідальністю) і певних товариств» закріплює максимальні суми штрафів за порушення з боку відповідних суб'єктів. Ці норми передбачають, що у значенні § 264d у випадках параграфа 1 штраф накладається відповідно до § 30 Закону про адміністративні правопорушення, а також відсилає у питаннях умов застосування відповідних санкцій до Закону Німеччини про банківську діяльність кредитної установи чи установи, що надає фінансові послуги, та Закону Німеччини про нагляд за платіжними послугами.

Достатньо показовим для розуміння структурної побудови адміністративно-господарських санкцій в НКК є норми § 341n в частині положень про штрафи, що накладаються на страхові компанії та пенсійні фонди: «Будь-хто, хто видає акт аудиту відповідно до пункту 1 статті 322 щодо фінансової звітності, вчиняє адміністративне правопорушення... «Адміністративне правопорушення може у випадках параграфа 2 речення 1 номер 1 і речення 2, а також параграфа 2a штрафом до п'ятисот тисяч євро, у випадках параграфів 1 і 2 речення 1 номер 2 з карається штрафом до п'ятдесяти тисяч євро» тощо.

По суті, норми НКК конкретизують диспозицію правопорушень, тоді як в Законі про адміністративні правопорушення залишається місце для суто процедурних питань порядку застосування санкцій та повноважень відповідних органів. У цьому разі німецькі юристи формують логічну структуру норм стосовно адміністративно-господарських санкцій по типу «умова застосування санкцій та мета санкції відповідно до загального типу поведінки суб'єкта господарювання – в НКК» – «зміст санкції та/або порядок її застосування – в Законі». Крім того, звертає на себе увагу, що подібне перекресне регулювання в німецьких законах супроводжується не абстрактними посиланнями на кшталт «відповідно до закону», як це часто-густо прийнято в національному законодавстві України, а містить посилання на конкретні назви законодавчих актів. Це сприяє праворозумінню та формує зв'язок між законодавчими актами, що корисно не лише для системного їх сприйняття, але й для вдосконалення.

Навколо положень НКК та інших законодавчих актів Німеччини, що передбачають адміністративно-господарські санкції існує достатньо ґрунтовне обговорення, пов'язане, наприклад, із принципом визначеності як основним вихідним

принципом застосування адміністративно-господарських санкцій. «Формування адекватної поведінки, що відповідає обставинам справи, вимагає від кожної особи мати чітке уявлення, які покарання чи грошові штрафи накладаються за конкретні порушення господарсько-адміністративних правил. Іншими словами, заборонене та дозволене мають бути строго розмежовані» [12, с. 74–75].

Отже, адміністративно-господарські санкції в нормах НКК широко представлені на усіх рівнях правових положень, що мають на меті забезпечити реєстраційні процедури, порядок публічної звітності компаній, запобігання легалізації брудних коштів, легальних розрахунків та конкурентної політики держави. У сукупності ці норми з очевидністю модифікують норми НКК з приватно-правового на комплексне правове утворення, що ґрунтується на публічно-правових правилах та адміністративно-господарських санкціях за їх порушення. Хоча німецькі законодавці не роблять кваліфікаційні розмежування між АГС та іншими адміністративними санкціями, але це не виключає дослідження досвіду відповідного правотворення та правозастосування відповідних санкцій саме з урахуванням українських підходів до виділення АГС в системі правових санкцій.

Обговорюючи німецьке право не можна обійти увагою найближче до нього за правовим витоком та змістом австрійське комерційне право. Останнє значною мірою споріднене із німецьким правом. Достатньо згадати, що у 1862 році в Австрійській імперії було введено Загальний німецький комерційний кодекс 1861 року. Цей закон був замінений у Німеччині в 1897 році Комерційним кодексом, який, у свою чергу, також був запроваджений в Австрії після анексії Австрії до Німецького Рейху 1 березня 1939 року. Та навіть після 1945 року в Австрії залишався чинним комерційний кодекс. Відтоді німецький та австрійський комерційні кодекси розвивалися окремо, навіть якщо основні положення все ще були порівнянними. Починаючи з 2000 року, була підготовлена трансформація в закон про компанії. Реформа відбулася у формі комплексної поправки до Комерційного кодексу, яка була перейменована на Підприємницький кодекс – UGB, що набрав чинності 1 січня 2007 року.

Австрійське законодавство, в цілому орієнтоване на подібні підходи до регулювання адміністративних санкцій, що накладаються на компанії, передбачає достатньо своєрідні підходи, що радикально відрізняються від підходів, прийнятих у праві України, та є цікавими до дослідження.

Йдеться, зокрема, (а) про перекладення обов'язків щодо сплати адміністративних штрафів із фізичною особою – працівника компанії на юридичну особу, за відповідне порушення правил ведення бізнесу відбулося, та (б) виключення юридичних осіб публічного права з-під дії штрафних санкцій за окремі правопорушення, (в) звужений підхід до складу адміністративних покарань підприємців, зокрема надзвичайно ліберальне валютне законодавство та (г) основна група адміністративних стягнень – навколо відносин щодо захисту прав споживачів.

Наприклад, відповідно до Закону про захист даних, § 30 (3) Покарання відповідальних осіб (§ 9 VStG) орган із захисту даних повинен утримуватися від покарання особи, відповідальної відповідно до § 9 Закону про адміністративні покарання 1991 р. – VStG, якщо вже накладалося адміністративне стягнення за таке саме порушення на юридичну особу. Крім того, Закон встановлює у § 30 (5), що жодні штрафи не можуть бути

накладені на органи влади та державні органи, зокрема органи, засновані відповідно до публічного права та приватного права, які діють на підставі законного мандату, а також на державні органи.

Разом із тим потрібно враховувати, що відповідні положення є скоріше винятком, що породжує багато питань австрійських юристів, аніж загальним правилом. Адже загальним підходом вважається, що за адміністративні правопорушення, вчинені в компаніях (юридичних особах) (або інших організаціях), керівні директори/члени правління (органи, уповноважені їх представляти) або так звані відповідальні представники караються в індивідуальному порядку. Штраф стосується їх «особисто», тобто їхніх приватних активів, а не компанії чи організації, на яку вони працюють [13].

Загалом німецьке публічно-господарське законодавство демонструє досить важливий, як для порядку застосування АГС, підхід, який не знаходить, поки що адекватного відображення в національному праві України. Йдеться про зв'язок між фактом притягнення до адміністративної відповідальності посадової особи господарюючого суб'єкта та підставами накладення адміністративних штрафів на відповідну юридичну особу за порушення правил ведення бізнесу. Наприклад, Вищий регіональний суд Ростока, рішення від 14 січня 2013 р. – 2 Ss (OWi) 254/12 I 276/12 визначив, що природоохоронний штраф проти кооперативу за перетворення постійних сінокосів на площу для вирощування кукурудзи застосований уповноваженими органами протиправно. Суд зазначив, що «у зв'язку з вчиненням органом адміністративного правопорушення на юридичну особу може бути накладено штраф відповідно до статті 30 (4) OWiG (Закон про адміністративні правопорушення – авт.). Однак необхідною умовою для цього є встановлення адміністративного правопорушення, вчиненого його органом, яким було порушено зобов'язання, що стосуються юридичної особи, або через яке юридична особа збагатилася або має збагатитися». При цьому суд наголосив, що «має бути точно встановлено особу та конкретне адміністративне правопорушення»; «посада законного представника постраждалої особи сама по собі не тягне за собою відповідальність за порушення, вчинене (будь-якими) працівниками постраждалої особи згідно з розділом 9, параграфом 1 OWiG. [14].

В іншому рішенні йшлося про штраф за самовільне встановлення великогабаритних рекламних щитів на газоні. У відповідному рішенні Вищий регіональний суд Дрездена (Сенат у справах штрафів), рішення від 20 березня 1996 р. – 2 Ss (OWi) 116/95 зазначив, що штраф може бути накладено на юридичну особу лише в тому випадку, якщо її уповноважений представник – керівник-розпорядник – вчинив адміністративне правопорушення, яке порушує зобов'язання, що передбачається статтею 30 OWiG. «Суди мають з'ясувати вину «керівника у вчиненні адміністративного правопорушення. Якщо суд не може визначити, що директор-розпорядник сам винно порушив нормативні акти, він повинен перевірити, чи він навмисно або через недбалість не виконав своїх наглядових обов'язків згідно з розділом 130, абзацу 1, абзацу 2, № 2 OWiG» [15].

Не менш красномовно відповідний аспект адміністративно-господарських санкцій у Німеччині розкривається у рішенні Суду Дюссельдорфа від 8 березня 1992 р, у якому зазначено: «Суду недостатньо просто констатувати недбалість керівника. ... Має бути інформація про те, чи знав керуючий

директор відповідної особи про обставини, що призвели до неправомірної поведінки, або чому він повинен був про це знати, чи брав він сам участь у конкретній господарській операції, чи були агенти чи працівники порушили чинні правила або чи керуючий директор не виконав своїх обов'язків нагляду як особа, відповідальна за всю компанію (розділ 130 абзац 1, абзац 2 № 2 OWiG)» [16].

Отже, можна констатувати, що накладення АГС за німецьким законодавством значною мірою відрізняється від українського підходу до цього питання наявністю конкретизованих вимог до вини органу юридичної особи як підстави накладення штрафних санкцій на суб'єкта господарювання. Простою мовою, сам факт порушення закон з боку працівника юридичної особи сприймається німецькими судами обмежувально. Це навіть призвело до обґрунтування в німецьких юридичних публікаціях неймовірної складності притягнення компаній до відповідальності навіть в тих сферах, зокрема про захист даних, де встановлені досить суворі штрафи для компаній («органам захисту даних не позаздриш» [17]). Це той випадок, коли концепція визначення дієздатності юридичної особи через дієздатність її органів та посадових осіб, як видається, значно послаблює здатність держави впливати на публічний порядок. У зв'язку із цим видається більш перспективним для суспільств із низьким показником законслухняної поведінки підхід, запропонований Господарським кодексом України, відповідно до якого «учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення» (ст. 218 ГК). Поширення цього розуміння вини на сферу застосування адміністративно-господарських санкцій, на цьому етапі розвитку держави України видається правильним.

Висновки. Широке застосування в німецькому комерційному праві публічно-правових санкцій за порушення правил ведення господарської діяльності швидко змінює природу відповідного галузевого регулювання, перетворюючи її з приватно-правового на комплексне правове утворення.

Законодавство ЄС значною мірою впливає на те, що Німецький Комерційний кодекс доповнюється положеннями про адміністративні штрафи, які накладаються на суб'єктів господарювання за ті чи інші порушення правил ведення бізнесу.

Система адміністративно-господарських санкцій у Німеччині не зосереджується суто на Комерційному кодексі. НКК виступає стрижневим актом, що формує зв'язок між різноманітними актами, які встановлюють диспозиції санкцій, які накладаються на суб'єктів господарювання, та відповідним порядком їх застосування на підставі бланкетних відсилань до інших законодавчих актів.

Норми НКК конкретизують диспозицію правопорушень, тоді як в Законі про адміністративні правопорушення залишається місце для суто процедурних питань порядку застосування санкцій та повноважень відповідних органів.

В німецькому законодавстві визначено прямиий зв'язок між фактом притягнення до адміністративної відповідальності посадової особи господарюючого суб'єкта та підставами накладення адміністративних штрафів на юридичну особу за порушення правил ведення бізнесу. Такий підхід ускладнює застосування адміністративно-господарських санкцій, а тому

його запозичення в Україні на цьому етапі розвитку держави є недоцільним.

Література:

1. Мамутов, В. К.. Господарче право зарубіжних країн [Текст] : учебник / В. К. Мамутов, О. О. Чувпило. – Київ : Ділова Україна, 1996. – 352 с.
2. Подцерковний О.П. Щодо посилення тенденції виділення господарського (економічного) права у законодавстві та правничій освіті європейських країн. *Вісник Національної академії правових наук України*. № 1. 2017. С. 98–108.
3. Заруднев Є.О. Поняття суб'єктів господарювання у праві ФРН і ЄС *Економіка и право*. 2010. № 2. С. 126–131.
4. Дятленко Н. М. Посилення публічно-правового регулювання в ФРН – орієнтир для України. *Держава та регіони*. Сер.: Право. Київ: Класич. приват. ун-т, 2010. № 3. С. 107–112
5. Бобкова А. Г., Заруднев Є. О. Щодо господарського відання та оперативного управління майном порівняно із законодавством ФРН. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2016. № 1. С. 76–83.
6. Deutschland Handelsgesetzbuch. Gesetz vom 10.05.1897 (RGBI. I S. 219). Zuletzt geändert durch Gesetz vom 19.06.2023 (BGBl. I S. 154) m.W.v. 22.06.2023 URL: <https://dejure.org/gesetze/HGB> (data access: 12.12.2023)
7. Meyer J. *Wirtschafts-privatrecht. Eine Einführung*. Springer-Verlag, Berlin Heidelberg, 2002. 325 p.
8. Was regelt das HGB (Handelsgesetzbuch) und für wen gilt es? Microtech 2017. URL: <https://www.microtech.de/erp-wiki/hgb-handelsgesetzbuch/> (data access: 12.12.2023).
9. MARTIN P. SCHENNACH. *Rechtsgeschichte der österreichischen Wirtschaft*. 2022. Veröffentlicht 2022, von Martin P. Schennach bei facultas. Auflage: 1. Auflage. 282 S.
10. Sebastian M. Klingenberg. Die vielen Facetten des Wirtschaftsrechts. Ein Dschungel im Überblick URL: <https://www.talentrocket.de/karrieremagazin/details/die-vielen-facetten-des-wirtschaftsrechts> (data access: 12.12.2023)
11. Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie 2004/109/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 15. Dezember 2004 zur Harmonisierung der Transparenzanforderungen in Bezug auf Informationen über Emittenten, deren Wertpapiere zum Handel auf einem geregelten Markt zugelassen Bundesgesetzblatt Jahrgang 2007 Teil I Nr. 1, ausgegeben am 10.01.2007, Seite 10. URL: https://dejure.org/BGBl/2007/BGBl_I_S_10 (data access: 12.12.2023)
12. Штобер, Р. Хозяйственно-административное право. Основы и проблемы. *Мировая экономика и внутренний рынок = Allgemeines Wirtschaftsverwaltungsrecht. Grundlagen des Wirtschaftsverwaltungs- und Wirtschaftsverwaltungsrechts, des Weltwirtschafts- und Binnenmarktrechts*; пер. с нем. – М. : Волтерс Клувер, 2008. – 400 с.
13. Bloginträge auf dataprotect.at zu § 30 DSGVO URL: <https://www.dataprotect.at/dsg/30-dsg/> (data access: 12.12.2023)
14. OLG Rostock, Beschluss vom 14.01.2013 – 2 Ss (OWi) 254/12 I 276/12. URL: <https://openjur.de/u/600443.html> (data access: 12.12.2023)
15. OLG Dresden, Entscheidung vom 20.03.1996 – 2 Ss (OWi) 116/95. URL: <https://dejure.org/dienste/vernetzung/rechtsprechung?Gericht=OLG%20Dresden&Datum=20.03.1996&Aktzeichen=2%20Ss%20OWi%20116/95> (data access: 12.12.2023)
16. OLG Düsseldorf, Beschl. vom 08.03.1992 – 2 Ss (OWi) 48/92 URL: <https://dejure.org/dienste/vernetzung/rechtsprechung?Gericht=OLG%20Duesseldorf&Datum=08.03.1992&Aktzeichen=2%20Ss%20OWi%2048/92> (data access: 12.12.2023)
17. Härting, Niko. DSGVO-Bußgelder gegen Unternehmen – in Deutschland oft unmöglich. URL: <https://www.cr-online.de/blog/2019/09/11/dsgvo->

bussgelder-gegen-unternehmen-in-deutschland-oft-unmoeglich/ (data access : 12.12.2023)

Voinarivskiy M. Administrative and economic sanctions in German commercial law

Summary. The article examines the experience of establishing administrative and economic sanctions in German economic law.

It was concluded that administrative and economic sanctions in the provisions of the German Commercial Code are widely represented at all levels of legal provisions aimed at ensuring registration procedures, the order of public reporting of companies, prevention of legalization of dirty funds, legal settlements and competitiveness. Together, these norms change the norms of commercial law from private law to a complex system. Although German legislators do not make a qualitative difference between administrative and economic sanctions and other administrative sanctions, this does not exclude the study of relevant experience taking into account Ukrainian approaches to the imposition of administrative and economic sanctions. An important factor in the saturation of German commercial law with public-law sanctions is, first of all, the influence of the public-law requirements of the EU legislation.

It has been established that the system of administrative and economic sanctions in Germany is not based solely on the Commercial Code – the Law on Administrative Offenses details these provisions and regulates procedural issues of the procedure for applying sanctions and the powers

of relevant authorities. A logical structure of the type "conditions for the application of sanctions and the purpose of the sanction in accordance with the general type of behavior of the business entity – in the code" – "the content of the sanction and/or the procedure for its application – in the Law Act" has been formed. It is drawn attention to the fact that the reference norms regarding sanctions in German legislation are not accompanied by abstract references to legislation, as is mostly the case in Ukraine, but contain references to specific names of legislative acts. This promotes legal understanding and forms a connection between legislative acts, which is useful not only for their systematic perception, but also for improvement.

The presence in German legislation of a direct connection between the fact of bringing an official of a business entity to administrative responsibility and the grounds for imposing an administrative penalty on a legal entity for violating the rules of conducting business activities is substantiated. It has been established that the imposition of administrative and economic sanctions under German legislation differs significantly from the Ukrainian approach to this issue by the presence of specific requirements regarding the presence of guilt on the part of the body of a legal entity as a basis for imposing a fine on a business entity. This approach complicates the application of administrative and economic sanctions, and therefore its introduction in Ukraine at this stage of the state's development should be considered impractical.

Key words: commercial law of Germany, administrative and economic sanctions, administrative offenses of legal entities, administrative fines, economic sanctions.